

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Monopolia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Monialis quæ iusta de causa egressa est, tenetur finita egressus causa redire quamprimum potest moraliter, non metaphysicè, *ibid. num. 18. & seq.*

ADDITIO.

De velatione monialium gloss. *in can. illud autem. 20. q. 1.* facit quadruplex velum, vel velationem monialium: 1. est professionis, in qua velum imponitur tam viduis, quam virginibus; modo compleverint 12. ann. ætatis, secundum ius antiquum, *can. puella. 20. q. 2.* nunc autem, 16. 2. est consecrationis, in qua velum solum virginibus imponitur, idque anno ætatis 25. ut habetur *can. plus 20. q. 1. 3.* est ordinationis, in qua olim velum imponebatur diaconissæ, anno ætat 40. ut habet *canon sancti monialis. 21. q. 1. 4.* velatio est prælationis, in qua velum dabatur abbatissæ, futuræ anno ætatis 60. Palud. *4. d. 48.* adjungit velum continentis, quod est viduatum, ut habetur, *27. q. 1. c. vidua.*

Quæres: A quo possint velari, vel consecrari virgines, & quo tempore. Resp. viduas posse velari à quovis sacerdote, ut habet Palud. Syl & gloss. *16. q. 1. c. vidua.* Resp. 2. virgines tantum ab Episcopo, ut S. Thom. *in 4. dist. 38. a. 1.* Resp. 3. ordinariè debere hanc consecrationem, secund. Ostiens. Syl. Angel. institui in festo Paschatis, & per octavam, in Epiph. natali Apóst. dieb. Dominicis, ut habetur *20. q. 1. c. veland.* in necessitate autem, quovis tempore, *ibid. c. 1.*

Monitorium.

Vide v. *Denuntiatio.*

Monopolia.

Vide v. *Emptio & venditio.*

1. Quando mercatores inter se conveniunt de vendenda re supra pretium rigorosum, peccant mortaliter contra iustitiam, excedunt enim justum pretiū. Idem militat in emptoribus conpirationem ineuntibus non emendi nisi pretio vihoritiam iis licitum est solum in tantum conspirare, in quantum monopolium venditorum perseverat contra illos. Et quando

ff. 2

quando

quando unus vel pauci conveniunt emere omnes merces alicujus generis, ut eas ipsi afferent in tempus caritatis inopiæ, animo carius vendendi & lucrandi, graviter peccant saltem contra charitatem, vel contra justitiam legalem.

Potest tamen quilibet suppressere merces suas, usque ad tempus opportunum, quo eas majori pretio vendat, lecto monopolio; utitur enim jure suo quod habet consulendi sibi, & merces suas vendendi iusto pretio. *tom. 2. de Contractibus, disp. 3. quest. 2. punct. 5. num. 2. & seq.*

2. Qui vi vel fraude impediunt, ne merces aliunde advehantur, ut ipsi carius res suas vendant, peccant contra justitiam, & tenentur ad restitutionem. At qui iusta de causa impetrat à principe privilegium quo solus possit certum quoddam genus mercium advehere & vendere, non videtur graviter peccare, modò iustum pretium taxetur à Principe, vel à viris prudentibus, consideratis considerandis. *ibidem num. 8 & 9.*

3. Præter jam dicta monopolia sunt & alia, quæ ad illicitum monopolium revocari possunt, ut patet quando multi conveniunt, ut opus ab uno inceptum & inchoatum ab aliis non perficiat; aut quando artifices conveniunt, ut non doceant artem, nisi soluto quodam pretio iniquo; aut quando aliqui rumorem disseminant, vel litteras confingunt, quibus exprimitur naves submersas fuisse, quibus merces certi generis advehebantur, & hac de causa pretium mercium augetur; aut denique quando vendens sub hasta apponit fictum licitatore qui plus offerat, ut ceteri emptores ascendant in pretio. Utrum vero mercator qui non exercuit monopolium, possit suas merces vendere pretio communi, quod per monopolium crevit, sunt qui affirmant, sunt qui negant. *ibid. num. 10, & 11.*

4. Emptor qui emit pretio currenti sciens brevi futuram inopiam potest reticere inopiam secururam, & emere pretio currenti, utitur enim jure suo, & emit pretio iusto. Item non peccat contra justitiam, qui ad suum lucrum utitur privata scientia, qua scit condendam esse legem, qua minuetur, vel augebitur pretium mercium, vel monetæ. Denique non peccat, neque tenetur ad restitutionem, qui sciens brevi diminuendum esse valorem monetæ, mutuat pecuniam alteri cum pacto ut sibi restituatur juxta valorem quem habebit tempore restitutionis. Neque refert, quod mutuarius non

pecuniam acceptam insumpturus, antequam pecuniæ va-
lor Principis auctoritate diminuatur, quia mutuans utitur
jure suo, & nihil accipit supra sortem. *ibid. nu. 13. & seq.*

Mons pietatis.

Videv. *Vsura.*

A D D I T I O.

Mons pietatis est pecuniæ, rerumve pecunia æstimabi-
lium summa, in pauperum commodum reposita. Datur mu-
tuo pecunia, ad breve tempus dantur pignora, ne pauperes
solvere negligant, & mons deficiat: hæc vendi solent, nisi sta-
tuto tempore pecunia reddatur. Qui mutuo pecuniam acci-
piunt, singulis mensibus exiguum quid solvunt, ad alendos
ministros. Tres conditiones necessariæ sunt. Prima, ut mons
nihil lucretur; Secunda, ut quod mutuarius solvit, pro
montis indemnitate accipiatur; Tertia, ut nihil accipiatur
ultra expensas, &c & id, quod pro obligatione montis ad
mutuo dandum licitè accipi potest.

De aliis montibus, qui alibi in usu sunt.

Principes aliqui, vel Republicæ summam annuorum re-
dituum vendunt, quæ summa Mons dicitur. Pro reddituum
varietate variis nominibus montes appellantur, ex quibus a-
lii sunt perpetui, alii temporales, quidam sunt ad modum
census, & reddunt decem pro centum Sunt autem liciti
montes, 1. si reditus sunt veri, 2. si non plures pecuniæ ac-
cipiantur, quam reditus fuerant, 3. si cum reditus, temporis
spatio, minores fiunt, minus accipiatur, (si tamen obligatio
præcessit, ut imminutis redditibus, imminuantur annuæ pen-
siones,) 4. si pereunte monte, pensiones pereant. 5. si mons
temporalis majores reddat pensiones, quam perpetuus. 6. si
Principes gravi aliqua necessitate adacti, hos montes eri-
gant Hujusmodi pensiones aliquando pluris venduntur,
quam emptæ fuerint, raritas enim reddituum emptibilium
pretium auget, & hoc est licitum.